

[Leth Mouritzen.]

Kr. Jeg ved, at det vil blive omgaaet paa den Maade, at man ikke retter sig efter 5000 Kr.'s og 10 000 Kr.'s Grænsen, men man ombygger og man reparerer for langt flere Penge, idet man saa betaler under Bordet og omgaaer Bestemmelsen paa enhver tænkelig Maade.

Jeg er for saa vidt indstillet paa, at det vilde være det mest radikale, om man gennemførte et fuldstændigt Forbud imod alt Byggeri undtagen Boligbyggeri og kun tillod det nødvendige Reparationsarbejde, f. Eks. hvor en Ejendom truede med at styrte sammen, eller hvad der ellers kunde være af Ting, der virkelig var gaaet i Stykker, og som selvfølgelig maatte repareres. Men jeg mener, at det, der er foreslaaet, ikke vil betyde saa meget. Man burde i Virkeligheden gaa langt videre.

Det ærede Medlem Hr. Kristen Amby gør sig nu til Talsmand for endnu mere yderliggaaende Foranstaltninger, end jeg kunde tænke mig. Jeg vil gerne gøre opmærksom paa, at f. Eks. Vedligeholdelse af Lejlighederne indvendig mener jeg saa ganske afgjort man ikke maa forbyde. Nu har vi under hele Krigen og i en Række Aar bogstavelig talt ikke faaet gjort noget i Stand i Lejlighederne her i Danmark, fordi man har henvist til, at der manglende Materialer; det skulde vente, indtil man fik rigtig Oliemaling, det skulde vente, indtil man fik noget bedre Tapet o. s. v. Og saa kommer man nu og vil forbyde ogsaa den Smule, der af sundhedsmæssige Grunde bør gøres i Lejlighederne! Her melder jeg Pas. Jeg mener saa ganske afgjort, at saa langt maa man ikke gaa. Men ellers er jeg enig med det ærede Medlem i, at man bør gaa ret drastisk til Værks, ogsaa med Hensyn til Reparationer i al Almindelighed.

Den højtærede Indenrigsminister sætter vistnok nu sin Lid til det Forslag om let Byggeri, som formodentlig kommer frem. Om det Forslag mener jeg ikke der skal optages nogen større Debat her i Dag, ligesom ogsaa den højtærede Indenrigsminister mente, at det var bedst ikke at omtale det for meget, eftersom det jo endnu ikke var fuldt færdigt. Men jeg vil dog sige, at skal man gaa til et Byggeri af den Karakter, som nu ogsaa Københavns Kommune gør sig til varm Talsmand for, maa man forstaa, at det er en helt ny Byggeindustri, der hermed vil opstaa. Der skal anbringes store Kapitaler i de Fabrikker, som fabriksmæssigt skal kunne fremstille disse Huse. Hvordan vil det gaa om nogle Aar, naar

man skal bygge almindelige Huse igen og kan bygge almindelige Huse med almindelige Byggematerialer? Vil der saa ikke ske det, at disse Fabrikker taber en Mængde Penge? Jeg vil tro, at det ikke er nogen afgjort god Pengeanbringelse at sætte sine Værdier i saadanne Foretagender, for ingen ved dog, hvor længe man vil blive ved med at bygge den Slags Huse. Jeg tror, man skal tænke sig meget om. Det var maaske bedre at anbringe lige saa store Pengemidler i den almindelige Byggeindustri, som er kendt, og som vi ved hvad kan præstere, og at faa den moderniseret, saa at Byggematerialerne kunde komme hurtigere frem, blive bedre og ogsaa billigere, fremfor at anbringe store Summer i Industrier, om hvilke ingen ved noget som helst.

Jeg vil gerne tillade mig at konstatere en Ejendommelighed. Murstensproduktionen her i Danmark repræsenterer en Værdi af 35 Mill. Kr. aarlig, medens f. Eks. Produktionen af Ispinde andrager ca. 70 Mill. Kr. Jeg synes, at det var ikke saa lidt bedre, om man investerede noget mere Kapital i vor Murstensproduktion, hvis man da ellers gaar ind for, at Mursten er et Materiale, som produktionsmæssigt vil kunne komme i Betragtning Aar frem i Tiden.

Der har været fremført forskellige Ting her i Dag, om hvilke jeg vil sige, at de er ganske paa Linie med, hvad jeg førte frem under Finanslovdebatten; at Byggeomkostningerne og hele Byggeprisniveauet er steget meget stærkt i den seneste Tid. Jeg vil meget gerne anføre et Par Eksempler paa, hvorledes Byggeomkostningerne i Øjeblikket stiller sig.

Den maanedlige Byggeomkostningsindeks, hvis Basistal for Aaret 1939 er 100, er for August, September og Oktober Maaned i 1946 182, altsaa en meget klækkelig Stigning. I 1945 med en Indeks paa 152 kostede en 3 Etages Ejendom med almindelige Bekvemmeligheder — ikke noget med Badekar og den Slags — 230 Kr. pr. m². I 1946 er der for almindeligt Byggemateriale ifølge Indeks en Stigning paa 42 Kr. pr. m², hertil kommer Fordyrelser paa Grund af ændrede Konstruktionsformer i Byggeriet, f. Eks. Hulstensdæk i Bygninger paa 15 Kr. og en Stigning paa ændrede Gulvkonstruktioner paa 5 Kr., saa at et saadant Byggeri i 1946 i alt ligger paa 292 Kr. Den Pris, jeg nævner her, er vist den højeste, der er blevet godkendt for noget statsstøttet Byggeri, og det er maaske endda tvivlsomt, om man kan faa den godkendt, men det private Byggeri ligger langt højere, helt oppe